

Original article

Investigating the Relationship between Goal Orientation and Academic Status in Students of Abadan University of Medical Sciences in 2022-2023

Jamshid Bahmaei¹
 Bagher Pahlavanzadeh²
 Zahra Abdolahi Arpanahi³
 Ebrahim Kharazinejad^{4*}
 Maryam Jafarpourian⁵

1. Assistant Professor, PhD in Healthcare Services Management, Department of Public Health, Behbahan Faculty of Medical Sciences, Behbahan, Iran
2. Medical Student, Student Research Committee, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran
3. Assistant Professor, PhD in Biostatistics, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran
4. Assistant Professor, PhD in Anatomical Sciences, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran
5. Master of Health Care Services Management, Department of Health Care Services, School of Health Management and Information Sciences, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

*Corresponding author: Ebrahim Kharazinejad, Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran

Email: kharaziebrahim@gmail.com

Received: 19 January 2023

Accepted: 12 March 2023

ABSTRACT

Introduction and purpose: Goal orientation is one of the determining variables in the quality of the learning process and academic progress of people. Therefore, this study was designed and implemented to investigate the relationship between goal orientation and academic achievement among the students of Abadan University of Medical Sciences, Abadan, Iran.

Methods: The present study was a descriptive-analytical correlational research that was conducted cross-sectionally in 2022-2023. The sampling method was stratified and clustered. The study sample consisted of 259 students from Abadan University of Medical Sciences. The data collection tool was the Academic Goal Orientation Questionnaire of Buffard et al. (1998), and the students' grade point average (GPA) in the last semester was used as the measure of their academic status. Data were analyzed using SPSS 26 and AMOS 24 software.

Results: The average age of the students was 24.3 (± 2.4) years and their average last semester GPA was 16.57 (± 1.25). The average score of the failure avoidance component was 20.32 (± 4.11), performance 14.08 (± 5.58), and goal-mastery 9.43 (± 3.82). The correlation coefficient showed that although there was a positive relationship between goal orientation components and academic achievement, it was not significant. The correlation coefficient also showed that the academic semester had a positive and significant relationship with the components of performance orientation and mastery orientation; however, it had a negative relationship with failure avoidance.

Conclusion: According to the results of this study, no significant relationship was found between the three components of goal orientation and academic achievement. It can be suggested that educational planners provide and improve educational conditions in such a way that students move towards mastery and performance goals and move away from avoidance orientation.

Keywords: Educational status, Goals, Orientation, Students

► **Citation:** Bahmaei J, Pahlavanzadeh B, Abdolahi Arpanahi Z, Kharazinejad E, Jafarpourian M. Investigating the Relationship between Goal Orientation and Academic Status in Students of Abadan University of Medical Sciences in 2022-2023. Journal of Health Research in Community. Spring 2023;9(1): 26-37.

مقاله پژوهشی

بررسی رابطه جهت‌گیری هدف با وضعیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان در سال ۱۴۰۱

چکیده

مقدمه و هدف: جهت‌گیری هدف یکی از متغیرهای مهم در کیفیت فرایند یادگیری و پیشرفت تحصیلی افراد است. این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین جهت‌گیری هدف و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر توصیفی تحلیلی از نوع همبستگی و مقطعی بود که در سال ۱۴۰۱ انجام شد. روش نمونه‌گیری به صورت طبقه‌ای و خوشه‌ای بود. نمونه مطالعه ۲۵۹ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان بودند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه هدف‌گرایی تحصیلی بوفارد و همکاران (۱۹۹۸) و معدل دانشجو در ترم گذشته بود. داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین سنی دانشجویان ($24/3 \pm 24/3$) سال و معدل ترم گذشته آن‌ها ($1/25 \pm 1/25$) بود. میانگین نمره مؤلفه پرهیز از شکست ($4/11 \pm 4/32$)، عملکرد ($5/58 \pm 5/82$) و هدف-تسلط ($3/82 \pm 3/82$) بود. ضریب همبستگی نشان داد اگرچه رابطه مثبتی بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با پیشرفت تحصیلی وجود دارد، این روابط معنادار نیست. همچنین ضریب همبستگی نشان داد ترم تحصیلی رابطه مثبت و معناداری با مؤلفه‌های جهت‌گیری عملکردی و جهت‌گیری تسلط دارد، اما رابطه منفی آن با پرهیز از شکست معنادار نبود.

نتیجه‌گیری: بر اساس این مطالعه، بین سه مؤلفه جهت‌گیری هدف با پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری یافت نشد. پیشنهاد می‌شود برنامه‌ریزان آموزشی شرایط آموزشی را به نحوی فراهم کنند و ارتقا دهند که دانشجویان به سمت اهداف تسلطی و عملکردی حرکت کنند و از جهت‌گیری اجتنابی دور شوند.

کلمات کلیدی: اهداف، جهت‌گیری، دانشجویان، وضعیت تحصیلی

جمشید بهمنی^۱
باقر پهلوان زاده^۲
زهراء عبداللهی آربناهی^۳
ابراهیم خرازی نژاد^۴
مریم جعفرپوریان^۵

- استادیار، دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، گروه بهداشت عمومی، دانشکده علوم پزشکی پیهان، پیهان، ایران
- استادیار، دکترای تخصصی آمار زیستی، گروه بهداشت عمومی، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
- دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
- استادیار، دکترای تخصصی طبلو تشريح، گروه علوم تشريح، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران
- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

* نویسنده مسئول: ابراهیم خرازی نژاد، گروه علوم تحریحی، دانشگاه علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

Email: kharaziebrahim@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۲۹
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۲۱

◀ استناد: بهمنی، جمشید؛ پهلوان زاده، باقر؛ عبداللهی آربناهی، زهراء؛ خرازی نژاد، ابراهیم؛ جعفرپوریان، مریم. بررسی رابطه جهت‌گیری هدف با وضعیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان در سال ۱۴۰۱. مجله تحقیقات سلامت در جامعه، بهار ۹۶؛ ۱۴۰۲(۹): ۳۷-۲۶.

مقدمه

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به عنوان بالاترین مرکز اندیشه‌ورزی و تولید علم جامعه و با حضور و فعالیت متفکران،

ناخودآگاه برخورد فرد با یک تکلیف یادگیری [۹]. جهت گیری هدف پیشرفت نشان‌دهنده الگوی منسجمی از باورها، اسنادها و هیجانات فرد است که موجب می‌شود فرد به طریق گوناگونی به موقعیت گرایش پیدا کند و در آن حیطه فعالیت کند و درنهایت پاسخی را ارایه دهد [۱۱، ۱۲]. مفهوم اصلی نظریه جهت گیری هدف این است که فرآگیر چه قصد و نیتی برای فعالیت و پیشرفت در انجام تکالیف درسی دارد [۱۳]. جهت گیری هدف شامل چهار نوع تسلط گرایشی، تسلط اجتنابی، عملکرد گرایشی و عملکرد اجتنابی است [۱۴].

توجه به رشد و پیشرفت تحصیلی دانشجویان و عوامل مؤثر بر آن یکی از استراتژی‌های لازم برای بهبود آموزش است [۸]. جهت گیری هدف یکی از متغیرهایی است که اهمیت زیادی در کیفیت فرایند یادگیری و پیشرفت تحصیلی افراد دارد [۱۵]. جهت گیری هدف در موقعیت تحصیلی بیانگر انگیزه فرد از تحصیل است و پاسخ‌های فرد را در موقعیت‌های یادگیری تحت تأثیر قرار می‌دهد. در واقع، جهت گیری هدف رفتار تحصیلی را جهت می‌دهد و قادر به تبیین رابطه بین باورهای دانشجو درباره موقفيت تحصیلی و درگیر شدن و استمرار داشتن در انجام تکالیف یادگیری است [۱۰].

یافته‌های دهقانی و زارع پور نشان داد پیشرفت تحصیلی رابطه مثبتی با جهت گیری هدف تسلط و عملکردی و رابطه منفی با جهت گیری اجتنابی دارد [۱۰]. نتایج مطالعه پورآتشی و زمانی نشان داد تفاوت‌های معناداری در جهت گیری هدف در میان گروه‌های بررسی شده وجود دارد [۶]. نتایج مطالعه مذکور نشان داد از میان ابعاد جهت گیری هدف، عملکرد-گرایش بیشترین تأثیر را بر عملکرد تحصیلی دارد و این تأثیر به صورت مثبت بوده است. نتایج مطالعه صفرزاده و مرعشیان نشان داد بین جهت گیری تبحری، جهت گیری عملکردی-رویکردی و جهت گیری عملکردی-اجتنابی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. مطالعه عزیزی و همکاران نشان داد بین گرایش به

تحقیقان، دانشپژوهان و دانشجویان در جامعه نقشی اساسی دارند [۱]. جهانی شدن و بین‌المللی شدن و همچنین، انقلاب در فناوری اطلاعات، دانشگاه‌ها را وادار به شرکت در بازارهای رقابتی آموزش، پژوهش و کارآفرینی کرده است. دانشگاه‌ها برای حفظ و ارتقای جایگاه ویژه‌ای که در طول دوران گذشته به دست آورده‌اند، مجبور خواهند بود خود را به سرعت با این محیط در حال تغییر مطابقت دهند [۲]. دانشگاه‌ها می‌توانند با برنامه‌ریزی دقیق در امور آموزشی، پژوهشی و تربیت نیروی انسانی، برای افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از سرمایه‌های موجود در کشور تلاش کنند [۳]. لذا یکی از مباحث مهم نظام‌های آموزشی، موضوع پیشرفت تحصیلی است. به طوری که یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های استادان، مسئولان آموزش دانشگاه‌ها و خانواده‌های دانشجویان، پیشرفت تحصیلی و جلوگیری از افت تحصیلی دانشجویان است [۴، ۵].

عملکرد و پیشرفت تحصیلی در هر جامعه‌ای نشان‌دهنده موقفيت نظام آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است [۶]. پیشرفت تحصیلی یکی از مهم‌ترین معیارهای بررسی توانایی دانشجویان برای اتمام تحصیلات دانشگاهی و رسیدن به مرحله فارغ‌التحصیلی است [۵]. مفهوم پیشرفت تحصیلی یکی از مهم‌ترین شاخص‌هایی است که در پیش‌بینی وضعیت آینده فرآگیران از نظر کسب صلاحیت و مهارت‌های علمی و عملی لازم استفاده می‌شود. اندازه‌گیری میزان پیشرفت تحصیلی روش‌های مختلفی دارد [۷]. در این بین، معدل تحصیلی متداول‌ترین شیوه ارزیابی عملکرد تحصیلی است [۸].

اگرچه پیشرفت تحصیلی به‌طور وسیعی با هوش کلی مرتبط است، سایر مفاهیم از جمله انگیزش نیز اهمیت دارند [۹]. انگیزش پدیده‌های ذاتی است که تحت تأثیر عوامل موقعیت، محیط، محرك‌های بیرونی و حالت و وضعیت درونی قرار دارد و در بین دانشجویان نیز اهمیت خاصی دارد [۷]. یکی از مباحث مهم در حوزه انگیزش و یادگیری، نقش جهت گیری هدف یا اهداف پیشرفت است [۱۰]. جهت گیری هدف عبارت است از: شیوه

تشخیص وجود حداقل ضریب همبستگی ≥ 0.2 تعداد نمونه مورد نیاز به صورت زیر محاسبه شد:

بدین ترتیب، در این مطالعه اطلاعات مربوط به ۲۵۹ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی آبادان درباره جهت‌گیری هدف و وضعیت تحصیلی به عنوان نمونه مطالعه جمع‌آوری شد. نمونه‌گیری به صورت دو مرحله‌ای انجام شد. در مرحله اول، هریک از رشته‌های تحصیلی به عنوان یک طبقه در نظر گرفته شد و با تخصیص مناسب، تعداد نمونه مدنظر برای هریک از رشته‌ها تعیین شد. در مرحله دوم، هریک از کلاس‌ها (وروودی‌های هر رشته) به عنوان یک خوش در نظر گرفته شد و مناسب با تعداد نمونه مورد نیاز برای هر رشته، یک یا دو کلاس (وروودی) از هر رشته انتخاب شدند. پژوهشگران با مراجعت به کلاس‌ها اهداف مطالعه را تشریح کردند و با روش نمونه‌گیری آسان نمونه‌های هر رشته انتخاب شدند. انتخاب کلاس (وروودی) در هر رشته تا رسیدن به تعداد نمونه تعیین شده ادامه یافت. معیارهای ورود به مطالعه رضایت شرکت کنندگان در مطالعه و دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی آبادان بود. معیارهای خروج از مطالعه نیز تمایل نداشتن مشارکت کننده به شرکت در پژوهش و نقص در تکمیل پرسشنامه بود.

ابزار گردآوری داده‌ها شامل مشخصات دموگرافیک، پرسشنامه هدف‌گرایی تحصیلی بوفارد و همکاران (۱۹۹۸) و معدل دانشجو در ترم گذشته به عنوان معیار وضعیت تحصیلی بود [۱۸]. پرسشنامه هدف‌گرایی تحصیلی بوفارد و همکاران (۱۹۹۸) شامل ۲۰ گویه است که گویی‌های ۲، ۵، ۹، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۱۹ و ۲۰ جهت‌گیری هدف سلط (۶ گویه)، گویی‌های ۱، ۴، ۷، ۱۱، ۱۳ و ۱۶ جهت‌گیری عملکرد (۷ گویه) و گویی‌های ۳، ۶، ۱۰، ۱۵، ۱۷، ۱۹ و ۲۰ جهت‌گیری پرهیز از شکست (۷ گویه) را اندازه می‌گیرد [۱۸]. نمره گذاری مقیاس بر اساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت (کاملاً موافق، موافق، تا حدودی، مخالفم و کاملاً مخالفم) است. برای آیتم‌های ۱۷ و ۲۰ از نمره گذاری معکوس استفاده شد. نمره گذاری پرسشنامه بدین ترتیب بود که حداقل

تفکر انتقادی ($t=0/357$) و جهت‌گیری هدف پیشرفت ($t=0/306$) در سطح $P \leq 0.01$ با ویژگی‌های کارآفرینی رابطه معناداری وجود دارد [۱۵، ۱۶]. مؤلفه‌های خلاقیت و بلوغ شناختی از متغیر گرایش به تفکر انتقادی و مؤلفه‌های سلط-گرایش و سلط-اجتناب از متغیر جهت‌گیری هدف پیشرفت، پیش‌بینی کننده ویژگی‌های کارآفرینی دانشجویان بودند. نتایج مطالعه نشان داد گرایش به تفکر انتقادی و جهت‌گیری هدف پیشرفت ارتباط معناداری با ویژگی‌های کارآفرینی دارد. یافه‌های Suprayogi و همکاران در اندونزی نشان داد جهت‌گیری هدف سلط عامل مهمی برای پیشرفت تحصیلی است [۱۷].

با توجه به اینکه شناخت عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی موجب بهبود برنامه‌ریزی‌های آموزشی و تقویت بازدهی تدریس و آموزش می‌شود، و از آنجاکه دانشگاه علوم پزشکی آبادان دانشگاهی نوپا است که سابقه تأسیس آن حدود یک دهه است، از این رو، به نظر می‌رسد بررسی پیشرفت تحصیلی و سطح هدف‌گرایی آموزشی دانشجویان این دانشگاه یکی از معیارهای ارزیابی کیفی آموزشی این دانشگاه تازه تأسیس است [۴]. بنابراین، این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین جهت‌گیری هدف و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان طراحی و اجرا شد.

روش کار

این مطالعه یک مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع مطالعات همبستگی بود که در قالب یک مطالعه مقطعی انجام شد. جامعه آماری مطالعه شامل تمامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان به تعداد ۱۴۹۸ نفر بود که در سال ۱۴۰۱ در این دانشگاه در حال تحصیل بودند. در این مطالعه، تعداد نمونه برای تشخیص وجود حداقل ضریب همبستگی ≥ 0.2 در نظر گرفته شد. بنابراین، با در نظر گرفتن سطح معنی‌داری 0.05 و توان 0.80 درصد برای

زیرگروه‌ها با استفاده از آزمون شاپیرو ویلک بررسی شد. با توجه به برقرار نبودن فرض نرمال بودن داده‌ها، از آزمون‌های من وینتی و کروسکال والیس برای انجام مقایسه‌ها و ضریب همبستگی اسپیرمن برای بررسی همبستگی بین داده‌ها استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۲۴ در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ انجام شد.

یافته‌ها

بیشتر دانشجویان حاضر در مطالعه (۶۳/۴۶ درصد) دختر بودند. از نظر مقطع تحصیلی، بیشتر شرکت کنندگان (۱۵/۶۱ درصد) دانشجوی مقطع کارشناسی و از نظر رشته‌ای نیز دانشجویان رشته پزشکی بیشترین گروه (۳۱/۳۷ درصد) حاضر در مطالعه بودند. نتایج نشان داد ۵۴/۵۶ درصد از مشارکت کنندگان در ترم‌های تحصیلی ششم تا دهم در حال تحصیل بودند. همچنین میانگین سنی دانشجویان مشارکت کننده ($\bar{x} = ۲/۴$) $\pm ۳/۲۴$ سال و میانگین معدل ترم گذشته آن‌ها به عنوان ملاک پیشرفت تحصیلی ($\bar{x} = ۵/۷۱$) $\pm ۰/۱۶$ بود (جدول ۱).

در جدول ۲، میانگین و انحراف معیار نمره ابعاد پرسش‌نامه ارائه شده است. همان‌طور که نشان داده شده است، میانگین نمره مؤلفه پرهیز از شکست ($\bar{x} = ۱۱/۴$) $\pm ۳/۳۰$ ، عملکرد ($\bar{x} = ۸/۵۴$) $\pm ۰/۰۸$ و هدف-سلط ($\bar{x} = ۲/۸۳$) $\pm ۰/۹۳$ است.

مطابق یافته‌های جدول ۳ بر اساس متغیر جنسیت، میانگین نمره مؤلفه‌های پرهیز از شکست، جهت گیری عملکردی و جهت گیری تسلط در دانشجویان پسر بیشتر بوده است. نتایج آزمون تی مستقل نشان داد تفاوت معناداری بین میانگین نمره مؤلفه‌های هدف گرایی تحصیلی دانشجویان دختر و پسر وجود ندارد ($P > ۰/۰۵$). نتایج مطالعه نشان داد بر اساس متغیر رشته تحصیلی، در مؤلفه پرهیز از شکست دانشجویان رشته بهداشت محیط ($\bar{x} = ۰/۲۳$) در مؤلفه جهت گیری عملکردی دانشجویان رشته پزشکی ($\bar{x} = ۷/۵۵$) $\pm ۰/۹۱$

و حداکثر امتیاز ممکن به ترتیب ۲۰ و ۱۰۰ بود. با این توضیح که نمره بین ۲۰ تا ۳۴ بیانگر پایین بودن، نمره بین ۳۴ تا ۶۷ نشان‌دهنده متوسط بودن و نمره بیشتر از ۶۷ حاکی از بالا بودن میزان هدف گرایی تحصیلی دانشجویان بود. بوفارد و همکاران (۱۹۹۸) ضرایب پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای ابعاد سلط، عملکرد و اجتنابی به ترتیب ۸۸/۰، ۷۵/۰ و ۸۱/۰ با روش بازآزمایی به ترتیب ۸۴/۰، ۸۱/۰ و ۸۴/۰ محاسبه کردند. در ایران هم در مطالعه دهقانی و زارع‌بور، روایی و پایایی پرسش‌نامه تأیید شد [۱۰]. در مطالعه حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برای مؤلفه جهت گیری هدف-سلط ۴۱/۰ و برای مؤلفه جهت گیری عملکرد ۴۴/۰ بود. برای مؤلفه پرهیز از شکست، آیتم‌های ۳ و ۶ با سایر آیتم‌ها همبستگی نداشتند (به ترتیب $r = -0/۱۳۹$ و $r = ۰/۰۴۲$). پس از حذف این آیتم‌ها، ضریب آلفای کرونباخ از ۱۵/۶ به ۱۸/۰ افزایش یافت. بدین ترتیب پرسش‌نامه با ۱۸ سؤال نهایی شد که حداقل و حداکثر نمره به ترتیب برای کل پرسش‌نامه ۱۸ و ۹۰، مؤلفه هدف سلط ۶ و ۳۰، مؤلفه جهت گیری عملکرد ۷ و ۳۵ و مؤلفه پرهیز از شکست ۵ و ۲۵ بود.

بدین ترتیب پس از کسب اجازه از معاونت پژوهشی، گرفتن کد کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی آبادان، ارائه توضیح و بیان اهداف پژوهش، یادآوری در محترمانه نگه داشتن اطلاعات، اختیاری بودن شرکت افراد در مطالعه و تکمیل فرم رضایت‌نامه کتبی، داده‌ها گردآوری شد. درنهایت ۶۰ پرسش‌نامه تکمیل شد. به‌منظور تحلیل داده‌ها در این مطالعه از آمار توصیفی شامل تعداد، درصد، میانگین و انحراف معیار برای توصیف داده‌ها استفاده شد. در ادامه، از تحلیل عاملی تأییدی برای مناسبت مدل استفاده شده برای داده‌ها استفاده شد. شاخص‌های نیکویی برآش RMSEA = ۰/۰۸۸، TLI = ۰/۹۱۸، CFI = ۰/۹۲۱ برای این داده‌ها نشان‌دهنده برازش قابل قبول داده‌ها برای این مدل بود. وضعیت نرمال بودن توزیع کل داده‌ها و همچنین در

جدول ۲. میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی در دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی آبادان

میانگین	میانگین	انحراف معیار	حداکثر	حداقل	میانگین	میانگین
۲۰	۳۳	۱۰	۴/۱۱	۲۰/۳۲	پرهیز از شکست	
۱۳	۳۲	۷	۵/۵۸	۱۴/۰۸	عملکرد	
۸	۲۳	۶	۳/۸۲	۹/۴۳	هدف-سلط	

داد بین میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی بر حسب مقطع تحصیلی تفاوت معنادار آماری وجود دارد ($P < 0.05$) (جدول ۳).

طبق نتایج جدول ۴، بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با پیشرفت تحصیلی بر اساس ضریب همبستگی نشان داد اگرچه رابطه مثبتی بین آن‌ها وجود دارد، این رابطه از نظر آماری معنادار نیست. همچنین بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با سن دانشجویان بر اساس ضریب همبستگی نشان داد بین سن و مؤلفه‌های پرهیز از شکست و عملکرد رابطه مثبت و با مؤلفه جهت‌گیری سلط طبقه منفی وجود دارد، اما این روابط از نظر آماری معنادار نیست. بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با ترم تحصیلی دانشجویان بر اساس ضریب همبستگی نشان داد ترم تحصیلی رابطه مثبت و معناداری با مؤلفه‌های جهت‌گیری عملکردی ($P = 0.028$)، ($P < 0.001$) و جهت‌گیری سلط ($P = 0.025$) دارد، اما رابطه منفی آن با پرهیز از شکست معنادار نیست ($P = -0.005$) (جدول ۴).

بحث و نتیجه‌گیری

این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین جهت‌گیری هدف و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان طراحی و اجرا شد. نتایج مطالعه نشان داد میانگین نمره مؤلفه جهت‌گیری پرهیز از شکست (جهت‌گیری اجتنابی) دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان از ۲۵ نمره، ($\pm 4/11$) بود که

جدول ۱. مشخصات دموگرافیک مشارکت‌کنندگان در پژوهش

متغیر	گرینه‌ها	فرآوانی	درصد
جنسيت	دختر	۱۶۵	۶۳/۴۶
مقطع تحصیلی	پسر	۹۵	۳۶/۵۴
رشته تحصیلی	کارشناسی و کارشناسی	۱۶۳	۶۲/۶۹
ترم تحصیلی	دکтри عمومی	۹۷	۳۷/۳۱
	پزشکی	۹۷	۳۷/۳۱
	برستاری	۳۷	۱۴/۲۳
	اتفاق عمل	۳۵	۱۳/۴۶
	هوشبری	۲۲	۸/۴۶
	علوم آزمایشگاهی	۲۴	۹/۲۳
	بهداشت محیط	۶	۲/۳۱
	بهداشت حرفة‌ای	۷	۲/۶۹
	بهداشت عمومی	۱۲	۴/۶۲
	فناوری اطلاعات سلامت	۱۰	۳/۸۵
	فوریت‌های پزشکی	۱۰	۳/۸۵
	۱ تا ۵	۵۵	۲۱/۱۵
	۶ تا ۱۰	۱۴۷	۵۶/۵۴
	۱۱ تا ۱۵	۵۸	۲۲/۳۱

و در مؤلفه هدف-سلط دانشجویان رشته پزشکی ($\pm 3/84$) ($P < 0.079$) بیشترین میانگین نمره را داشته‌اند. همچنین در مؤلفه پرهیز از شکست، دانشجویان رشته هوشبری ($\pm 3/45$) ($P < 0.005$) در مؤلفه جهت‌گیری عملکردی، دانشجویان رشته فناوری اطلاعات سلامت ($\pm 2/83$) و در مؤلفه هدف-سلط، دانشجویان رشته بهداشت محیط (± 0.06) کمترین میانگین نمره را داشته‌اند. نتایج آزمون‌های آماری نشان داد بین میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی بر حسب رشته تحصیلی تفاوت معنادار آماری وجود دارد ($P < 0.05$) (جدول ۳). نتایج نشان داد بر اساس متغیر مقطع تحصیلی، در دو مؤلفه هدف-سلط و عملکرد، مقطع دکتری عمومی به ترتیب با میانگین ($\pm 3/78$) ($P < 0.074$) و ($\pm 2/31$) ($P < 0.010$) و در مؤلفه پرهیز از شکست، مقطع کارشناسی و کارشناسی با میانگین ($\pm 2/21$) ($P < 0.022$) بیشترین میانگین نمره را داشته‌اند. نتایج آزمون‌های آماری نشان

جدول ۳. مقایسه مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی در زیرگروه‌ها بر اساس جنسیت، رشته و مقطع تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان

هدف-سلط		عملکرد		پرهیز از شکست		انحراف معیار		متغیرها میانگین	
P	میانگین انحراف معیار	P	میانگین انحراف معیار	P	میانگین انحراف معیار	P	میانگین انحراف معیار		
.۰/۹۴	۳/۸۱	۹/۴۴	.۰/۷۷	۵/۴۷	۱۳/۹۱	.۰/۹۵	۴/۲۲	۲۰/۲۷	جنسیت
	۳/۸۶	۹/۴۲		۵/۸	۱۴/۳۷		۳/۹۲	۲۰/۴۲	پسر
	۳/۸۴	۱۰/۷۹		۵/۶۷	۱۵/۹		۴/۳۹	۲۰/۲۶	پزشکی
	۳/۵۱	۹/۰۵		۵/۹۴	۱۴/۱۱		۴/۴۱	۲۰/۹۵	پرسنلی
	۳/۹۷	۹/۲۶		۵/۶۳	۱۳/۷۱		۴/۰۵	۱۹/۹۴	اتفاق عمل
	۴/۵۷	۱۰/۶۴		۵/۹۷	۱۴/۱۸		۳/۴۵	۱۷/۵	هوشبری
	۳/۳۷	۸/۵۴	<۰/۰۰۱ ^ε	۳/۸	۱۲/۹۶	<۰/۰۰۱ ^ε	۳/۸۸	۱۹/۹۶	علوم آزمایشگاهی
	.	۶		۲/۰۷	۹/۶۷		.	۲۳	بهداشت محیط
	۱/۸۹	۷/۷۱		۴/۹۵	۱۰/۸۶		۳/۵۱	۲۱	بهداشت حرفه‌ای
	۲/۴۶	۷/۳۳		۶/۰۴	۱۲/۹۲		۲/۷۷	۲۲/۳۳	بهداشت عمومی
	۱/۹	۶/۶		۲/۸۳	۹		۵/۶۶	۱۹	فناوری اطلاعات سلامت
	۱/۲۶	۶/۴		۳/۰۹	۹/۸۸		۲/۸۷	۲۱/۲۵	فوریت‌های پزشکی
	۱/۲۶	۸/۶۶	<۰/۰۰۱ ^Ω	۲/۳۱	۱۰/۷	<۰/۰۰۱ ^Ω	۳	۲۲/۱	کاردانی و کارشناسی
	۳/۵۸	۱۰/۴۷		۵/۲۶	۱۳		۳/۸۱	۲۰/۳۲	قطعه دکتری عمومی

€: مقایسه بعد از ادغام رشته بهداشت محیط با رشته بهداشت حرفه‌ای و رشته کتابداری پزشکی با رشته فناوری اطلاعات سلامت انجام شد.

Ω: مقایسه بعد از ادغام مقاطع کاردانی و کارشناسی انجام شد.

خود، گذراندن ترم‌های تحصیلی با موفقیت را جزء اهداف مهم تحصیلی می‌دانند و از این نظر بسیار محافظه کارانه رفتار می‌کنند و از هر گونه فعالیت کلاسی که موجب کسب نمره شود، استقبال می‌کنند. به عبارتی دیگر، دانشجویان این دانشگاه یادگیری تحصیلی را به عنوان راهی برای جلوگیری از شکست می‌دانند؛ چراکه معتقدند با شکست توانایی آنان زیر سوال می‌رود و ممکن است در نگاه دیگران، بی‌کفایت یا ناتوان به نظر بیاند، پس تمام

نشان می‌دهد سطح مناسب و قابل قبولی از جهت گیری اجتنابی در دانشجویان وجود دارد. در مطالعه دهقانی و زارع پور، میانگین نمره کل دانشجویان رشته دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در جهت گیری اجتنابی ($\pm ۵/۲۳$) از مجموع ۳۵ نمره بود که کمتر از مطالعه حاضر است [۱۰]. مناسب بودن سطح جهت گیری اجتنابی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان نشان‌دهنده این است که احتمالاً دانشجویان این دانشگاه در هدف گذاری تحصیلی

جدول ۴. همبستگی بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی سن، ترم تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان

هدف-سلط	عملکرد	پرهیز از شکست	ضریب همبستگی P	سن
-.۰/۰۶	.۰/۰۲۵	.۰/۰۲		
.۰/۳۴	.۰/۶۹	.۰/۷۳		
.۰/۱۸	.۰/۲۸	-.۰/۰۰۵		ترم تحصیلی
.۰/۰۰۳	<۰/۰۰۱	.۰/۹۳		
.۰/۰۳	.۰/۰۴	.۰/۰۹۷		پیشرفت تحصیلی
.۰/۶۳	.۰/۴۸	.۰/۱۱۸		

و همکاران نشان داد دانشجویان پسر در رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز تنها در جهت‌گیری عملکردی میانگین نمره بیشتری نسبت به دانشجویان دختر دارند و با مطالعه حاضر همخوانی ندارد [۱۰]. در ارتباط با این بخش از یافته‌های مطالعه باید بیان کرد که شاید علت بیشتر بودن نمره میانگین مؤلفه‌های جهت‌گیری هدف پسران دانشجو نسبت به دختران دانشجو در دانشگاه علوم پزشکی آبادان این باشد که عوامل دیگری به غیر از تفاوت‌های جنسیتی بر اتخاذ جهت‌گیری‌های هدف تأثیرگذار هستند؛ برای مثال، عوامل فرهنگی-اجتماعی، تأکیدات هدفی استاد و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و شخصیتی نیز ممکن است در این زمینه اثرگذار باشند. همچنین می‌توان در خصوص جهت‌گیری‌های هدف بیشتر پسران در پژوهش حاضر عنوان کرد که به دلیل وجود برخی نگرش‌های جنسیتی مبنی بر توانمندی بیشتر پسران، به نظر می‌رسد دانشجویان پسر به این نتیجه رسیده‌اند که از طریق رقابت و نشان دادن شایستگی‌های تحصیلی خود به دیگران این برتری را اثبات کنند.

تحلیل آماری در مطالعه حاضر نشان داد تفاوت معناداری بین میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی دانشجویان دختر و پسر وجود ندارد ($P > 0.05$)، اما مطالعه دهقانی و همکاران نشان داد در جهت‌گیری تسلط و عملکردی بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معناداری وجود دارد که با مطالعه حاضر همخوانی ندارد [۱۰]. نتایج آن‌ها نشان داد پسران عملگرایانه و دختران تسلط‌گرایانه هستند. در توضیح این بخش از یافته‌های مطالعه حاضر می‌توان بیان کرد که یکی از دلایل نبود تفاوت معنادار در میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی آبادان ممکن است این موضوع باشد که در این دانشگاه فضای امکانات رقابتی تحصیلی قابل توجهی برای پیشرفت تحصیلی رقابتی میان دانشجویان دختر و پسر وجود ندارد.

بخش دیگری از نتایج مطالعه حاضر نشان داد بر اساس متغیر رشته تحصیلی، در مؤلفه پرهیز از شکست دانشجویان رشته

تلاش خود را می‌کنند تا از این موضوع اجتناب کنند.

میانگین نمره مؤلفه جهت‌گیری عملکردی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان از ۳۵ نمره، ($\pm 5/58$) ۱۴/۰۸ بود که نشان‌دهنده سطح پایین عمل‌گرایی دانشجویان این دانشگاه است. در مطالعه دهقانی و زارع‌پور، میانگین نمره کل دانشجویان رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در جهت‌گیری عملکردی ($\pm 3/51$) ۲۷/۸۵ از مجموع ۳۵ نمره بود که از مطالعه حاضر بیشتر است و با آن همخوانی ندارد. در رابطه با این یافته از مطالعه باید عنوان کرد که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان احتمالاً تمایل چندانی به رقابت برای کسب نمره‌های برتر یا میانگین تحصیلی بالاتری ندارند و به حداقل کسب نمره برای گذراندن دروس و ترم‌های تحصیلی راضی هستند. به عبارتی دیگر، دانشجویان این دانشگاه تمایلی به نمایش شایستگی‌ها و توانایی‌های خود در مقایسه با دیگران ندارند و با دست آوردن قضاوتش‌های مطلوب درباره پیشرفت‌هایشان برانگیخته نمی‌شوند.

همچنین میانگین نمره مؤلفه جهت‌گیری تسلط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان از ۳۰ نمره، ($\pm 3/82$) ۹/۴۳ بود که نشان‌دهنده نبود تسلط‌گرایی یا تسلط‌گرایی ضعیف در دانشجویان است. نتایج مطالعه دهقانی و زارع‌پور نشان داد میانگین نمره کل دانشجویان رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در جهت‌گیری تسلط، ($\pm 3/36$) ۲۳/۱۷ از مجموع ۳۰ نمره است که بیشتر از مطالعه حاضر است و با آن همخوانی ندارد [۱۰]. در ارتباط با یافته‌های این بخش از مطالعه باید اظهار داشت که احتمالاً دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان تمایل چندانی به رشد شایستگی خود از طریق تسلط بر تکالیف و به دست آوردن مهارت‌های جدید و همین‌طور درگیری در تکالیف چالش‌برانگیز ندارند.

یافته‌های مطالعه نشان داد بر اساس متغیر جنسیت، میانگین نمره مؤلفه‌های پرهیز از شکست، جهت‌گیری عملکردی و جهت‌گیری تسلط در دانشجویان پسر بیشتر بوده است، اما نتایج مطالعه دهقانی

دانشگاه اهداف تحصیلی متفاوتی را برای خود تعریف کرده‌اند که این موضوع احتمالاً تا حد زیادی به میزان علاقه دانشجویان نسبت به رشتہ تحصیلی خود ارتباط دارد.

نتایج نشان داد بر اساس متغیر مقطع تحصیلی، در دو مؤلفه هدف-سلط و عملکرد مقطع دکتری عمومی به ترتیب با میانگین ($\pm 3/78$) و ($\pm 2/31$) و ($\pm 10/7$) در مؤلفه پرهیز از شکست مقطع کارданی و کارشناسی با میانگین (± 3) ($\pm 22/1$) بیشترین میانگین نمره را داشته‌اند. نتایج آزمون‌های آماری نشان داد بین میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی بر حسب مقطع تحصیلی تفاوت معنادار آماری وجود دارد ($P < 0/05$). بر اساس بررسی‌های پژوهشگران این مطالعه، مطالعه‌ای یافت نشد که به بررسی مؤلفه‌های جهت گیری هدف بر اساس متغیر مقطع تحصیلی پرداخته باشد. در رابطه با این بخش از یافته‌های مطالعه، به نظر می‌رسد هرچه مقطع تحصیلی دانشجو بالاتر باشد، تمایل او به استفاده از راهبردهای یادگیری عمیق بیشتر می‌شود و دانشجویان معمولاً اهداف و انگیزه‌های درونی دارند، در موقعیت‌های چالش‌انگیز یادگیری اضطراب کمتری از خود نشان می‌دهند، در مقابل تکالیف مشکل پایدارتر هستند، زود از تلاش دست نمی‌کشند و اعتماد به نفس بیشتری دارند. در رابطه با بیشتر بودن میانگین مؤلفه جهت گیری عملکردی دانشجویان مقطع دکتری عمومی نسبت به سایر مقاطع به نظر می‌رسد دانشجویان با مقطع تحصیلی بالاتر اهداف عملکردی بالاتری دارند که از آن طریق می‌توانند ارزیابی مثبت از صلاحیت خود را به بیشترین حد برسانند و ارزیابی منفی از صلاحیتشان را تا آنجا که می‌توانند کاهش دهند. در واقع، به دلیل مقطع تحصیلی بالاتر، جهت گیری این دانشجویان به طرف اجتناب از ابراز توانایی کم است.

بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با پیشرفت تحصیلی بر اساس ضریب همبستگی نشان داد اگرچه رابطه مثبتی بین این دو وجود دارد، اما این رابطه از نظر آماری معنادار نیست. در این راستا، مطالعه دلاورپور نشان داد اهداف تسلط با پیشرفت

بهداشت محیط ($\pm 0/23$)، در مؤلفه جهت گیری عملکردی دانشجویان رشتہ پژوهشکی ($\pm 5/67$) و در مؤلفه هدف-سلط دانشجویان رشتہ پژوهشکی ($\pm 3/84$) ($\pm 10/79$) بیشترین میانگین نمره را داشته‌اند. همچنین در مؤلفه پرهیز از شکست دانشجویان رشتہ هوشبری ($\pm 3/45$) ($\pm 17/5$)، در مؤلفه جهت گیری عملکردی دانشجویان رشتہ فناوری اطلاعات سلامت ($\pm 2/83$) و در مؤلفه هدف-سلط دانشجویان رشتہ بهداشت محیط ($\pm 0/06$) کمترین میانگین نمره را داشته‌اند. نتایج آزمون‌های آماری نشان داد بین میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی بر حسب رشتہ تحصیلی تفاوت معنادار آماری وجود دارد ($P < 0/05$). بر اساس بررسی‌های پژوهشگران این مطالعه، مطالعه‌ای یافت نشد که به بررسی مؤلفه‌های جهت گیری هدف بر اساس متغیر رشتہ تحصیلی پرداخته باشد. در تبیین و بررسی این قسمت از یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که بالا بودن میانگین مؤلفه پرهیز از شکست در دانشجویان رشتہ مهندسی بهداشت محیط شاید به این باشد که به دلیل نداشتن تمایل و علاقه دانشجویان این رشتہ به رشتہ تحصیلی خود در دانشگاه علوم پژوهشکی آبادان، این دانشجویان صرفاً برای پاس شدن دروس و طی کردن ترم‌های تحصیلی خود تلاش می‌کنند و انگیزه‌ای به هدف‌گذاری تحصیلی ندارند. بالا بودن مؤلفه‌های جهت گیری عملکرد و هدف-سلط در دانشجویان رشتہ پژوهشکی در دانشگاه مذکور ممکن است به این علت باشد که ماهیت رشتہ پژوهشکی از نظر آینده شغلی و اقتصادی و همچنین توجه عموم جامعه به این رشتہ تحصیلی، دانشجویان این رشتہ را بر این واداشته است که هم در جنبه هدف‌گرایی عملکردی یعنی تسلط در مهارت‌های عملی بالینی و هم با تسلط بر دانش تخصصی رشتہ تحصیلی خود، جهت گیری هدف را در سطح بالاتری نسبت به رشتہ‌های دیگر برای خود تعریف کنند. معنادار بودن نتایج آزمون‌های آماری از نظر تفاوت در میانگین نمره مؤلفه‌های هدف‌گرایی تحصیلی بر حسب رشتہ تحصیلی در این دانشگاه نیز نشان‌دهنده این موضوع است که دانشجویان رشتہ‌های مختلف این

که این موضوع ممکن است ناشی از این باشد که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان پیشرفت تحصیلی در دوران دانشجویی را جدا و مستقل از جهت‌گیری هدف قلمداد می‌کنند و احتمالاً پیشرفت تحصیلی را به سایر پیش‌شرطها و عواملی ارتباط می‌دهند که در این مطالعه بررسی نشده است.

همچنین بررسی همبستگی بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با سن دانشجویان نشان داد بین سن و مؤلفه‌های پرهیز از شکست و عملکردی رابطه مثبت و با مؤلفه جهت‌گیری تسلط رابطه منفی وجود دارد، اما این همبستگی از نظر آماری معنادار نبود. بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هدف‌گرایی با ترم تحصیلی دانشجویان بر اساس ضریب همبستگی نشان داد ترم تحصیلی رابطه مثبت و معناداری با مؤلفه‌های جهت‌گیری عملکردی ($P = 0.001$) و جهت‌گیری تسلط ($P = 0.001$) دارد، اما رابطه منفی آن با پرهیز از شکست معنادار نیست ($P = -0.005$). بر اساس بررسی پژوهشگران، مطالعه‌ای یافت نشد که به بررسی ارتباط بین سن و ترم تحصیلی با جهت‌گیری هدف پرداخته باشد. در توضیح این بخش از یافته‌های پژوهش در خصوص ارتباط مثبت بین مؤلفه‌های پرهیز از شکست و عملکردی با سن باید بیان کرد که در رابطه با هدف عملکردی، به نظر می‌رسد با افزایش سن، دانشجویان به دلیل کسب تجربه بیشتر در زندگی، تمایل بیشتری دارند که مهارت‌هایی را در دوران تحصیل کسب کنند تا بتوانند از آن طریق در شغل آینده خود مؤثرتر ظاهر شوند و شانس استخدام خود را در بازار کار افزایش دهند. در رابطه با مؤلفه هدف پرهیز از شکست، افزایش سن احتمالاً افراد را به سمتی سوق می‌دهد که دانشجویان در جهت پرهیز از شکست، بر بهبود شایستگی‌هایشان و اکتساب دانش جدید تمرکز کنند. از طرف دیگر، رابطه منفی جهت‌گیری تسلط با سن دانشجویان احتمالاً به این دلیل است که با افزایش سن، دانشجویان تمایل، وقت یا حوصله کمتری برای تمرکز بر تکالیف درسی، یادگیری و فهمیدن موضوعات مختلف تحصیلی و افزایش قابلیت‌هایشان دارند.

تحصیلی ارتباط معناداری ندارد که با مطالعه حاضر هم راست است [۱۹]. برخلاف مطالعه حاضر، مطالعه دلاورپور و همکاران بیانگر نقش پیش‌بینی کنندگی مثبت جهت‌گیری عملکردی و پیشگویی کنندگی منفی جهت‌گیری پرهیز از شکست برای پیشرفت تحصیلی است که با مطالعه حاضر همخوانی ندارد [۱۹]. مطالعه دهقانی و همکاران نشان داد بین پیشرفت تحصیلی با جهت‌گیری هدف تسلط ($P = 0.0001$) و جهت‌گیری هدف عملکردی ($P = 0.004$) رابطه مثبت و معنادار و با مؤلفه پرهیز از شکست رابطه منفی معنادار ($P = -0.007$) وجود دارد که با مطالعه حاضر همخوانی ندارد [۱۰]. مطالعه نصیری و همکاران نشان داد در دانشجویان دانشکده‌های پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، بین پیشرفت تحصیلی و مؤلفه‌های جهت‌گیری هدف همبستگی معناداری وجود دارد که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی ندارد [۲۰]. مطالعه نصیری و همکاران نشان داد دانشجویان دارای جهت‌گیری تسلط و عملکردی، پیشرفت تحصیلی بیشتری دارند [۲۰]. مطالعه مشتاقی روی دانش‌آموزان مقطع راهنمایی شهر ذرفول نشان داد بین مؤلفه‌های جهت‌گیری هدف و پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد ($P = 0.001$) [۲۱]. همچنین یافته‌های Suprayogi و همکاراندر اندونزی نشان داد جهت‌گیری هدف تسلط عامل مهمی برای پیشرفت تحصیلی است [۱۷]. نتایج مطالعه فراتحلیل یوسفی و مصرآبادی نشان داد جهت‌گیری هدف به‌طور کلی تأثیر مثبت و معناداری بر پیشرفت تحصیلی دارد، اما این تأثیر کم ارزیابی شده است. به عبارتی دیگر، تأثیر اندکی بر پیشرفت تحصیلی دارد [۱۳]. به‌طور کلی، مطالعاتی که به بررسی رابطه مؤلفه‌های جهت‌گیری هدف با پیشرفت تحصیلی پرداخته‌اند، نتایج متناقضی را ارائه کرده‌اند [۱۹]. این موضوع نشان می‌دهد نتایج تحقیقات هنوز الگوی منسجم و هماهنگی را ارائه نمی‌دهند [۲۲]. در رابطه با یافته‌های این بخش از مطالعه مبنی بر معنادار نبودن مؤلفه‌های جهت‌گیری هدف با پیشرفت تحصیلی دانشجویان، باید بیان کرد

و همکاران بررسی شد. از این رو، ممکن است دانشجویان این دانشگاه جهت گیری‌های اهداف تحصیلی دیگری داشته باشند که در این مطالعه و با استفاده از پرسشنامه مذکور بررسی نشده است. از محدودیت‌های دیگر این مطالعه این بود که ملاک پیشرفت تحصیلی دانشجویان صرفاً از طریق معدل تحصیلی آنان بررسی شد. ممکن است بتوان پیشرفت تحصیلی دانشجویان را با معیارهای دیگری علاوه بر معدل تحصیلی سنجید.

قدرتانی

این پژوهش حاصل طرح پایان‌نامه دانشجوی رشته پزشکی مصوب معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی آبادان با کد ۱۴۰۰. REC. ABADANUMS. IR است. از تمام دانشجویانی که در این مطالعه مشارکت داشتند، تشکر و قدردانی می‌شود.

تعارض در منافع

تمام نویسنده‌گان این مطالعه اظهار می‌دارند که با هیچ فرد و سازمانی هیچ‌گونه تعارضی منافعی ندارند.

References

- Martínez MÁT, Fuentes JA, Rodríguez IF, Jiménez FJA. A Quality evaluation in higher distance education services: servqual scale and factorial analysis. *Tobías* 2020; 20(2): 306-35.
- Kavosi Z, Rahimi H, Qanbari P, Haidari L, Bahmaei J. Investigation of quality gap of educational services from the viewpoints of students of shiraz university of medical sciences, 2012-2013. *SMSJ* 2014; 2(2): 161-72 (Persian).
- Rinanto A, Pujiyanto E, Rosyidi CN, Prasetyo H.

بر اساس این مطالعه، رابطه معناداری بین سه مؤلفه جهت گیری هدف با پیشرفت تحصیلی یافت نشد. نتایج این مطالعه الگویی برای طراحی و اجرای یک برنامه آموزشی بهمنظور تقویت و ارتقای انگیزش و ترغیب دانشجویان به سمت جهت گیری هدف مطلوب در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان است. پیشنهاد می‌شود برنامه‌ریزان آموزشی شرایط آموزشی را به نحوی فراهم کنند و ارتقا دهند که دانشجویان به سمت اهداف تسلطی و عملکردی حرکت و از جهت گیری اجتنابی پرهیز کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود با برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های انگیزشی، نگرش دانشجویان را به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود را بهبود بخشد تا زمینه تقویت جهت گیری هدف در دانشجویان فراهم و درنهایت منجر به پیشرفت تحصیلی آن‌ها شود. با توجه به اینکه این مطالعه تنها رابطه بین جهت گیری هدف و پیشرفت تحصیلی را بررسی کرد، پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده به بررسی ارتباط بین آگاهی فراشناختی، استراتژی‌های یادگیری و سبک‌های تفکر دانشجویان علوم پزشکی پرداخته شود. همچنین پیشنهاد می‌شود به‌طور ویژه عملکرد بالینی دانشجویان علوم پزشکی با جهت گیری هدف بررسی شود.

از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به این مورد اشاره کرد که جهت گیری هدف تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آبادان صرفاً در سه مؤلفه پرسشنامه هدف‌گرایی تحصیلی بوفارد

- Service quality measurement of higher vocational education based on SERVQUAL and KANO: A case study in Politeknik ATMI Surakarta. InAIP Conference Proceedings; 2019.
- Falahchai M, Taheri M, Neshandar Asli H, Babaee Hemmati Y, Pourseyedian S. A Survey of the relationship between academic burnout and academic achievement of dental students of Guilani University of medical sciences. *RME* 2020; 12(4): 70-9 (Persian).
- Soares AP, Guisande AM, Almeida LS, Páramo

- FM. Academic achievement in first-year Portuguese college students: The role of academic preparation and learning strategies. *Int J Psychol* 2009; 44(3): 204-12.
6. Pouratashi M, Zamani A. Assessing and examining the relationship of thinking styles and goal orientation with academic performance. *Educ Psychol* 2017; 13(45): 59-81.
 7. Pitt V, Powis D, Levett-Jones T, Hunter S. Factors influencing nursing students' academic and clinical performance and attrition: An integrative literature review. *Nurse Educ Today* 2012; 32(8): 903-13.
 8. BaHammam AS, Alaseem AM, Alzakri AA, Almeneessier AS, Sharif MM. The relationship between sleep and wake habits and academic performance in medical students: a cross-sectional study. *BMC Med Educ* 2012; 12(1): 1-6.
 9. Hoffman RL, Hudak-Rosander C, Datta J, Morris JB, Kelz RR. Goal orientation in surgical residents: a study of the motivation behind learning. *J Surg Res* 2014; 190(2): 451-6.
 10. Dehghani Nazhvani A, Zarepour M. Relationship between goal orientation and academic achievement in dental students of Shiraz University. *JSP* 2016; 16: 210-8 (Persian).
 11. Akhavi Samarein Z, Akbari M, Torabi N. The Role of Achievement Goal Orientation, Academic Identity Status and Academic Help-Seeking for predicting on the Academic Buoyancy. *Jundishapur Educ Dev J* 2021; 12(special issue): 1-13 (Persian).
 12. Narimani M, Rahimzadegan S. The investigation of relationship between identity) emerging adulthood), integrative self-knowledge, and academic help seeking behavior among female senior students in high school in Urmia. *J Educ Psychol* 2020; 17(38): 47-66 (Persian).
 13. Yoosefi S, Mesrabadi J. Meta-analysis of relationship between goal orientation and academic achievement. *Educ Psychol* 2019; 15(51): 71-94 (Persian).
 14. Honicke T, Broadbent J, Fuller-Tyszkiewicz M. Learner self-efficacy, goal orientation, and academic achievement: exploring mediating and moderating relationships. *High Educ Res Dev* 2020; 39(4): 689-703.
 15. Azizi SM, Zare H, Almasi H. The correlation of critical thinking disposition and achievement goal orientation with student entrepreneurial characteristics. *IJME* 2016; 16: 200-9 (Persian).
 16. Safarzadeh S, Marashian FS. The relationship between goal orientation and meta cognition with academic self-efficacy in female students of Ahvaz Branch Islamic Azad University. *SRQWC* 2016; 8(28): 23-36 (Persian).
 17. Suprayogi MN, Ratriana L, Wulandari AP. The interplay of academic efficacy and goal orientation toward academic achievement. In *Journal of Physics: Conference Series*; 2019.
 18. Bouffard T, Vezeau C, Bordeleau L. A developmental study of the relation between combined learning and performance goals and students' self-regulated learning. *Br J Educ Psychol* 1998; 68(3): 309-19.
 19. Delavarpoor M. Prediction of metacognition awareness and academic achievement based on goal orientation. *Mod Psychol Stud* 2008; 3(9): 65-91.
 20. Nasiri E, Pour-Safar A, Taheri M, Pashaky AS, Louyeh AA. Presenting the students' academic achievement causal model based on goal orientation. *J Adv Med Educ Prof* 2017; 5(4): 195.
 21. Moshtaghi S. Prediction of academic achievement by achievement goal orientation. *ESMS* 2012; 5(2): 89-94 (Persian).
 22. Wolters CA. Advancing achievement goal theory: Using goal structures and goal orientations to predict students' motivation, cognition, and achievement. *J Educ Psychol* 2004; 96(2): 236.